

Затверджено
рішенням вченої ради ННЦГО
прот. № 1 від 31 серпня 2020 р.

Рекомендовано на засіданні кафедри
Іноземних мов
прот. № 1 від 31 серпня 2020 р.

СИЛАБУС з дисципліни
Вступ до літературознавства

Семестр 3, 2020/2021 н.р.
освітній рівень перший (бакалавр)
галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 035 Філологія
освітня програма: - переклад та англійська мова і література (ПАМіЛ)

Час та аудиторія проведення занять згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Антонова Вікторія Федорівна, vikanto75@gmail.com

Контакти: +38 (057) 730-10-43, e-mail: in_yaz@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: 14.00-15.00 (Понеділок, П'ятниця)

Web-site: <http://www.ukrsurt.com.ua/>

<http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fac-upp-ua>

<http://www.ukrsurt.com.ua/>

Анотація курсу: курс передбачає засвоєння першооснови та засади літературознавства як філологічної науки, що синтезує досвід історії літератури, теорії літератури і літературної критики, відповідних уявлень про специфіку художньої літератури як різновиду мистецтва слова.

Основним завданням вивчення навчальної дисципліни «Вступ до літературознавства» є ознайомлення студентів з основними термінами з теорії літератури, культурознавча компетентність як сукупність знань про матеріальну і духовну культуру, традиції, звичаї, обряди рідного народу, сукупність умінь використовувати культурознавчі знання у професійній діяльності; комунікативна компетентність як сукупність знань, умінь, здібностей, ініціатив особистості, необхідних для здійснення комунікації в різних мовленнєвих сферах. Знання законів спілкування і етикету, розуміння мотивів, цілей, засобів у взаємостосунках. Формування умінь виступу: вміння розкрити суть проблеми, аргументувати власне бачення проблеми, підтримувати у слухачів інтерес і увагу, керувати аудиторією тощо.

Мета курсу: формування компетенцій

- 1. Ціннісно-сміслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області всебічного використання іноземної мови в діловому середовищі);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей англійських країн для міжкультурної комунікації та ведення партнерських відносин);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості до вивчення іноземної мови з подальшим використанням одержаних знань у професійній діяльності з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння розмовними та письмовими навичками; здатність студента формувати цілі дослідження та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях при спілкуванні іноземною мовою);
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності);
- 5. Комунікативну компетентність** (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проєктів, вміння презентувати власний проєкт та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою);
- 6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів).

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Цикл професійної підготовки	
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2 - й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3 - й	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2</i> <i>самостійної роботи студента – 4</i>	Перший рівень вищої освіти: (бакалавр)	Лекції	
		30	
		Практичні, семінарські	
		-	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		60	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: екзамен			

English

Змістовий модуль 1

*Поняття «літературознавство»,
основні й допоміжні літературознавчі
дисципліни*

*Літературознавство й
суміжні науки*

*Естетична природа
художньої літератури*

*Художній образ:
визначення поняття,
основні ознаки, функції,
класифікація*

*Сюжет і конфлікт
художнього твору*

*Композиція
літературного твору*

100

*Групування персонажів,
часово-просторові
відношення, типи
оповідей*

Змістовий модуль 2

Мова літературного твору

Мова розмовна, літературна, поетична

Переносне значення слова (тропіка): метафора як головний троп, її функції, епітет і його різновиди, порівняння, інші різновиди тропів (метонімія, синекдоха, літота, гіпербола)

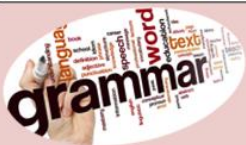
Основи віршування

Походження й розвиток віршування

Чотири основні вчення в складі вішознавства: метрика, ритміка, строфіка, фоніка

Змістовий модуль 3

Літературний розвиток

Родовий і жанровий поділ літературних творів

Проблема розмежування епічних жанрів

Жанри епосу: роман, роман-епопея, повість, оповідання, новела, нарис, фольклорні епічні жанри (казка, переказ, легенда, дума і т. ін)

Ліричні жанри в їх історичному розвитку

Проблема класифікації ліричних жанрів

Види лірики: за матеріалом освоєння – інтимна, пейзажна, громадська, філософська, релігійно-духовна, дидактична тощо; історично сформовані жанрові одиниці лірики – пісня, гімн, дифірамп, послання, ідилія, епіграма, ліричний портрет та ін.

Драматичні жанри літератури: комедія, трагедія, драма тощо

Взаємозв'язок літературних родів, типів художнього сприйняття і різновидів художньої мови

Жанрова система

Міжродові жанри. Бароко. Класицизм. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм

Модернізм і його художні методи (символізм, імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, сюрреалізм).

Тематично-календарний план

Тиждень 1	Поняття «літературознавство», основні й допоміжні літературознавчі дисципліни.
Тиждень 2	Літературознавство й суміжні науки. Естетична природа художньої літератури.
Тиждень 3	Художній образ: визначення поняття, основні ознаки, функції, класифікація.
Тиждень 4	Сюжет і конфлікт художнього твору.
Тиждень 5	Композиція літературного твору.
Тиждень 6	Групування персонажів, часово-просторові відношення, типи оповідей.
Тиждень 7	Мова літературного твору. Мова розмовна, літературна, поетична.
Тиждень 8	Переносне значення слова (тропіка): метафора як головний троп, її функції, епітет і його різновиди, порівняння, інші різновиди тропів (метонімія, синекдоха, літота, гіпербола).
Модульний контроль знань	
Тиждень 9	Основи віршування. Походження й розвиток віршування.
Тиждень 10	Чотири основні вчення в складі віршознавства: метрика, ритміка, строфіка, фоніка.
Тиждень 11	Літературний розвиток Родовий і жанровий поділ літературних творів.
Тиждень 12	Жанри епосу: роман, роман-епопея, повість, оповідання, новела, нарис, фольклорні епічні жанри (казка, переказ, легенда, дума і т. ін).
Тиждень 13	Ліричні жанри в їх історичному розвитку. Проблема класифікації ліричних жанрів. Види лірики: за матеріалом освоєння – інтимна, пейзажна, громадська, філософська, релігійно-духовна, дидактична
Тиждень 14	Драматичні жанри літератури: комедія, трагедія, драма тощо. Взаємозв'язок літературних родів, типів художнього сприйняття і різновидів художньої мови.
Тиждень 15	Жанрова система. Міжродові жанри. Бароко. Класицизм. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм. Модернізм і його художні методи (символізм, імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, сюрреалізм).
Модульний контроль знань	

Рекомендована література

Основна:

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків. К.: Смолоскип, 2008. 360 с.
2. Бернадська Н.І. Вступ до літературознавства: хрестоматія. К.: Либідь, 2002.
3. Бернадська Н.І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція: монографія. К.: Академвидав, 2004. 368 с.
4. Бестюк І. Теоретичні та історико-літературні аспекти модерного міфологізму. Рівне, 2008.
5. Бовсунівська Т.В. Основи теорії літературних жанрів: монографія К.: ВПЦ «Київський університет», 2008 519 с.

6. Бернадська Н. І. Вступ до літературознавства: Хрестоматія: Навч. посібник К.: Либідь, 1995. 256 с.
7. Галич О. А. Вступ до літературознавства: підручник для студ. вищ. навч. закл. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. 288 с.

Допоміжна:

1. Женетт Ж. Фигуры. В 2-х т. Т. 1. – М., 1998. – 472 с.; Т. 2. – М., 1998. Западное литературоведение XX века. Энциклопедия. – М., 2004. – С.138
2. Смирнов И.П. Смысл как таковой. Художественный смысл и эволюция поэтических систем. На пути к теории литературы. – СПб.: Академический проект, 2001. – 344 с.
3. Поэтика: Словарь актуальных терминов и понятий / Под ред., предисл. Н.Д. Тамарченко. – М.: Intrada, 2008. – 358 с.
4. Веселовский А.Н. Историческая поэтика / А.Н.Веселовский; вступ. ст. И.К.Горского; сост., автор. коммент. В.В.Мочалова. – М.: Высш. шк., 1989. – 406 с.
5. Бахтин М.М. Эпос и роман / М.М.Бахтин; сост. С.Г.Бочаров; вступ. ст. В.В.Кожин. – СПб.: Азбука, 2000. – 301 с.
6. Мукаржовский Я. Исследования по эстетике и теории искусства / Пер. с чешск. – М.: Искусство, 1994. – 606 с.
7. Ритм, пространство и время в литературе и искусстве: Сб. ст. / Отв. ред. Б. Ф. Егоров. – Л.: Наука, 1974. – 299 с.
8. Білоус П. В. Вступ до літературознавства : навч. посіб./ П. В. Білоус. — К. : ВЦ «Академія», 2011. — 336 с. — (Серія «Альма-матер»)
9. Білоус П. В. Теорія літератури : навч. посіб./ П. В. Білоус. — К. : Академвидав, 2013. — 328 с. — (серія «альма-матер»)
10. Галич О. Теорія літератури: підручник / Олександр Галич, Віталій Назарець, Євген Васильєв ; за наук. ред. Олександра Галича. — 3-тє вид., стереотип. — К. : Либідь, 2006. — 448 с.
11. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури : навч. посіб. / В. П. Іванишин ; [упоряд. тексту П. В. Іванишина]. — К. : ВЦ «Академія», 2010. — 256 с. — (Серія «Альма-матер»).
12. Теорія літератури: підручник / під ред. проф. Воробйова В. Ф. та проф. В'язовського Г. А. — К. : Вища школа, 1975. — 340 с.
13. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (вступ до літературознавства) : підручник для гуманітаріїв / А. О. Ткаченко. — К. : Правда Ярославичів, 1997. — 448 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://metod.kart.edu.ua/>
2. http://www.uz.gov.ua/about/general_information/entertainments/pktbit/
3. http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/page-4/451889/
4. <http://uz-cargo.com/>
5. <http://www.tmssoft-ltd.com/ua/about/about.php>
6. International Railway Journal <http://www.railjournal.com/>
7. Railway Age <http://www.railwayage.com/>

Вимоги викладача: студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою товаришів, батьків, викладачів, потенційних роботодавців і суспільства та визначають обличчя Університету. Виходячи з цього, студенти мають поводитися таким

чином, щоб підтримувати високу репутацію Університету. Студент Університету старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

Порядок оцінювання результатів навчання:

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Вступ до літературознавства»

Відвідування лекцій: бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50 % лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Відвідування семінарів:

- Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50 % семінарських занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожного семінару нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати тему презентації , визначити мету дослідження, об'єкт та предмет дослідження. За вчасне та вірне виконання цього завдання нараховується **до 10 балів** до поточного модульного контролю. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання складає 100% на другий модульний контроль. Хід поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Ступінь активності:

- Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої знання жанрів, стилів та методів дослідження художньої літератури. Робота у команді є необхідною засадою отримання балів. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей, а також кількості запропонованих ідей для сумісного проекту. **Максимальна сума становить 20 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Іспит: студент отримує іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. **Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування).** Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає екзаменаційний бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспиті, відповівши на питання в білеті .

Підсумкове оцінювання: студент має можливість отримати підсумкову оцінку за результатами двох ступенів модульного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспитах, відповівши на питання викладача. При заповненні заліковоекзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Команда викладачів:

Антонова Вікторія Федорівна (<http://kart.edu.ua/kafedra-in-yaz-ua/kolectuv-kafedru-in-yaz-ua/3007-fio-ua-6>). Отримала ступінь к.філол.н. за спеціальністю 10.01.04 література зарубіжних країн у 2011 р. Напрямки науковій діяльності: британський фольклор, англійська література, порівняльне літературознавство, лінгво-країнознавчі аспекти науково-технічної термінології.

Очікувані результати

Студент наприкінці курсу має розширити свій світогляд в області використання іноземної мови в діловому середовищі. Навчитися використовувати одержані знання у професійній діяльності та оволодіти розмовними та письмовими навичками.

Прослуховування курсу та виконання всіх завдань, має розвинути у студента вміння до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності. Навчити студента роботи в команді, шляхом реалізації групових проектів, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою.

Кодекс академічної доброчесності:

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>. Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями:

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>